

statsministeriets redegørelse, som blev givet den 4. oktober 2001, om visse spørgsmål i forbindelse med embedsmænds rådgivning og bistand til regeringen og dens ministre. Det vil altså sige, at den nuværende regering er enig i den redegørelse, som den tidligere regering afleverede til Folketinget. Det sagde vi i øvrigt også allerede, inden vi overtog regeringsansvaret, vil jeg gerne sige.

Når det dernæst drejer sig om de såkaldte særlige rådgivere, vil jeg fremhæve to forhold: For det første har regeringen besluttet, at hver minister må have én særlig rådgiver. Antallet af særlige rådgivere er altså meget lille i forhold til det almindelige embedsværk. For det andet følger regeringen ved ansættelsen af særlige rådgivere de retningslinjer, som blev anbefalet i det såkaldte Bundgaard-Nielsen-udvalgs betænkning fra 1998. De særlige rådgivere er således ansat på særlige vilkår, og de skal fratræde samtidig med den minister, som har ansat dem.

Når der spørges til, hvordan regeringen opfatter de særlige rådgivere, er svaret, at regeringen grundlæggende opfatter de særlige rådgivere som embedsmænd. Det ligger umiddelbart i, at de særlige rådgivere er ansat i det pågældende ministerium og aflønnes af ministeriet på samme måde som andre embedsmænd.

De særlige rådgivere er endvidere ligesom de almindelige embedsmænd ansat til at bistå ministeren vedrørende forhold, som knytter sig til ministerens funktioner som minister. Derfor kan heller ikke de særlige rådgivere som led i deres ansættelse i ministeriet yde bistand om forhold, der alene knytter sig til ministerens position som partipolitiker. De særlige rådgivere er også i det væsentlige undergivet de samme regler som det øvrige embedsværk, når det gælder normerne og grænserne for den bistand, der ydes ministeren.

Kl. 10.10

Desværre har vi set eksempler på, at reglerne ikke efterleves i praksis, eksempler på, at der udvises en adfærd, som efter min opfattelse stemmer dårligt overens med de krav, man må stille til embedsværket. Det har jeg tidligere taget afstand fra her i salen, og jeg har fremhævet den vægt, regeringen lægger på, at det samlede embedsværk, herunder de særlige rådgivere, optræder korrekt og i overensstemmelse med almindelige faglige og etiske normer.

Man kan så spørge, om det er reglernes skyld, at de ikke altid overholdes, men én ting er sikkert: Er der tvivl om reglerne, skal en sådan tvivl

fjernes. Og efter regeringens opfattelse kan meget tale for at søge at tydeliggøre og præcisere betydningen af det generelle regelsæt, for så vidt angår de særlige rådgiveres virksomhed. Det skyldes bl.a., at særlige rådgivere ofte er uden praktisk erfaring med arbejde i centraladministrationen, men i deres funktioner er i meget nær kontakt med såvel ministeren som ministeriets øverste ledelse.

Derfor vil regeringen finde det rigtigt at nedsette et udvalg, der skal have til opgave at foretage en nærmere analyse og vurdering af behovet for at præcisere de almindelige regler for embedsværkets bistand, når det drejer sig om ministres særlige rådgivere. Regeringen er også åben over for i den forbindelse at se på de almindelige regler i forhold til det øvrige embedsværk, hvis der skulle være ønsker om det.

Lad mig slutte med at understrege, at regeringen grundlæggende ønsker, at der er åbenhed og almindelig enighed om reglerne og principperne for vores embedsmandssystem. Jeg tror, at Folketinget deler det ønske, og jeg ser frem til en spændende og udbytterig debat her i dag.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil også gerne takke SF for at have rejst denne forespørgselsdebat. Det er, som statsministeren var inde på, et centralt emne, og hertil kommer, at der er tale om en debat, som man med god ret kan sige er en debat, som Folketinget har haft til gode igennem længere tid.

Den tidligere regering afgav således den 4. oktober 2001 redegørelse nr. R 2 om visse spørgsmål i forbindelse med embedsmænds rådgivning og bistand til regeringen og dens ministre, men Folketinget har ikke tidligere haft lejlighed til at debattere denne redegørelse. Det har vi jo så også mulighed for at gøre i dag.

Det siger sig selv, at det ikke er muligt at redegøre udtømmende for alle elementer og nuancer i redegørelsen, men jeg vil forsøge at holde mig til de generelle linjer. Redegørelsen omhandler navnlig de grænser, som gælder for embedsværkets rådgivning og bistand til regeringen og dens ministre. Der kan overordnet set siges at gælde to grænser:

For det første gælder der den grænse, at bistanden skal dreje sig om forhold, der knytter sig til ministerens funktioner som minister. Man kan sige, at der i bred forstand skal være tale om en sag i ministeriet. En sådan sag kan vedrøre gennemførelsen af regeringens politik, som den f.eks. er formuleret i regeringsgrundlaget eller i